

Un informe internacional posa el Castor com a principal exemple de fracàs de la col·laboració públic-privada

L'estudi analitza deu projectes que han estat impulsats amb finançament públic i han acabat generant impactes socials i econòmics negatius

Un estudi mostra el projecte Castor com un dels principals exemples mundials del "fracàs" de l'aliança entre sector públic i capital privat. 'La història es repeteix: com fracassen les associacions públic-privades', escrit per experts internacionals d'entitats socials com l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG), exposa els impactes negatius d'un model, basat en el finançament públic, que "amb massa freqüència causa misèria a les comunitats locals, a més de veure's envoltades en casos de connivència política-corporativa". Ho fa analitzant diferents projectes de Colòmbia, França, Índia, Indonèsia, Lesotho, Libèria, Perú, l'Estat espanyol i Suècia en equipaments i infraestructures relacionades amb l'ensenyament, la salut, l'aigua i el sanejament, l'energia i les infraestructures.

Tres dels casos analitzats van rebre finançament, de forma indirecta o directa, per part del BEI, institució financera pública de la Unió Europea. L'informe destaca, en aquest àmbit, el projecte Castor, que va haver de ser paralitzat per les "falles evidents, inclosa la deguda diligència d'identificar els possibles impactes del projecte".

Després de generar més de 1.000 terratrèmols durant les proves d'injecció, el magatzem de gas submarí mai ha estat utilitzat però pot arribar costant a l'erari públic més de 3.300 milions d'euros, que havien d'assumir els usuaris a través de la factura del gas. Malgrat això, el BEI no ha reconegut obertament les responsabilitats pel fiasco davant les crítiques del Parlament Europeu i de les entitats que van qüestionar el projecte.

Un cas similar, també finançat amb fons de l'entitat comunitària, va tenir lloc a Suècia, amb la construcció de l'hospital Nya Karolinska Solna. Amb un cost que es va disparar dels 1.400 als 2.400 milions d'euros, l'equipament es va veure afectat per greus fallades tècniques i encara no ha entrat en ple funcionament. Se'l coneix com "l'hospital més car del món".

L'informe conclou que, malgrat que es tracta d'un tipus d'aliança que resulta "cara, arriscada i opaca", els bancs multilaterals de desenvolupament, com el Grup del Banc Mundial (WBG) i el Banc Europeu d'Inversions (BEI) han tingut un paper destacat en l'assessorament i finançament d'este tipus de projectes en diferents sectors.

Els deu casos estudiats, tant en economies de països desenvolupats com subdesenvolupats, tenen en comú que van tenir un alt cost per a les administracions públiques i un nivell de risc excessiu per al sector públic, suposant una "pesada càrrega" per als ciutadans. A més, en nou dels deu casos no va haver transparència en el procés ni es van consultar les comunitats afectades; cinc van tenir impactes negatius sobre la població pobre, contribuint a incrementar la divisió social; i tres van generar impactes socials i ambientals.